

ERRIARI EN ZUN ETA BILDUTAKOAK

- 1.—QUE HAY, MARIA? (Maritxu Lopetegi. Aguerre baserria. Loiola. Azpeitia).
— KUTXAN GARIA. 1952.urtean.
- 2.—ORIXE LITZAKE GURE GOIZEKO IZARRA! Nuestra ilusión, sueño dorado. Azkoitian.
- 3.—ORI DEK MAUKA! Qué suerte. Qué ganga! (Lopez Mendizabal)
- 4.—PASIERAKO GIRO ONA?
— BAI, LANERAKO ORDEZ. Loiola. Azpeitia.
- 5.—ORAIN UTSIK NAGO. Estoy desocupado. Azpeitia.
- 6.—OBRERUA BEIA JOTA DAGO, JORNALAK EZ DU ALTURA JOKO, OR DAGO LAÑUA. Inspirar temor. Zumarraga.
- 7.—LEEN PARRE BAZAN, ORAIN PARRE TA ERDI. Si antes ridículo, ahora ridículo y medio. Si antes mal, ahora peor. Azpeitia.
- 8.—URAK ERRENDITZEKO ERRETENAK EGIN BIDE BAZTERRETAN. Para canalizar... Anaia Zeberior esana. Loiolan.
- 9.—GIZON BAT IGARRAGOA! AIZE BOLARA BATEK ERAMANGO ZU-
KEAN!
Loiola. San Pedro baserrian. 1952-VII-31.
- 10.—AZKENAK ETA ZEUZKANAK JOKATU. Jugar hasta el último céntimo. Poner toda la carne en el asador. San Pedro baserrian. 1952-VII-31. Loiola.
- 11.—OSO BIZITZEKOAK DIRA ORTAN BEOIEK (jesuitak). Longevos...
San Pedro baserrian entzuna. Loiola ondoan.
- 12.—KLASE TXARREKUEK OMEN DIRE AUNTZE, ASTUE TA EMAKUMIE (aurrera bultzatu ezker atzeraka asten direlako). "Uxarro" azpeitiar mutil gazte batek Loiolako atarian parrez nexka batzuei esana) (1952-X-12).
- 13.—AU DEK PIPIAK JOTZEA! Qué fastidio! Azpeitiar batek Azpirozko "paso a nivelen" luzaro itxoitzen egon bear zuelako.
- 14.—ARRI AZPIKO SUGIE BAINO PETRALAGUE GIZONA! Mari Olatz Zubizarreta. Loiola. Errementeri baserria. 1952-X-12. Peor que...
- 15.—AU, ORI TA BESTE IZENTATZEAN (lista pasatzean) Bizkaiko erriren batean "BANTZUT" erantzun oi omen da, "presente" bezala. (Ba dantzut = ya oigo) Ala dio Aita Plazido Muxikak. 1957-XI-11.
- 16.—DIRU AUNDI-DUNAK. Ricachones.
DIRU AUNDIE EGIN DU.
DIRUTUTA OMEN DAGO ALAKO URA. Zerain. Gipuzkoa.
- 17.—NAIZU-NAIZUAN DAGO ALAKO GAUZA AZOKAN, Hay mucha oferta. Abunda mucho.
- 18.—NAI DEZU, NAI DEZU? Mucha oferta. Aita Plazido Muxikak Jaurtalkoli-
Urrestillan entzuna. 1957-XI-11.
- 19.—PENTSAMENTU ORI OSO ZEUKAN ARTUA. Idea muy metida. Azkoitia.
- 20.—ASTUE MERKIENA NUN? ILARGIKO PERIAN. Ijitoek ilargian astoak erosi edo lapurtu egiten dituztelako, merke, merke. Loiola. 1953.
- 21.—BAT ERE OLAKORIK GABE NIJOAN, EIA... Iba sin pensar en tal cosa. Despreocupado. Ajeno a ... Loiola. 1953.

22.- IK, MOTEL, AOTIK AITZEN AL DEK? Estás sordo? M. D. Urbietta. Loiola.

23.- ORREK DAUKAN LANERAKO IRRIKIZIOA!

Afán. M. D. Urbietta. Loiola.

24.- GAIZKI EGINDAKO ZAKU-PATATA EMATEN ZUEN GIZON AREKI!

M. D. Urbietta. Loiola. 1953.

25.- JO TA SUDUR-MINTZA PUSKATUKO NIOKEI- Maria Olatz. Loiola. 1953.

26.- Aita BISILIOK GAUR ANDEL-ENAK BOTA DITU SERMOIAN. Hablar claro. Cantar las cuarenta. María Dolores. Loiola. 1953.

27.- ILLUN NAASTUAN GERTATU ZAN! Sucedió al anochecer. Cuando las cosas se ponen borrosas. Loiola. 1953.

28.- ZOMORRO-PINTO. Un fantasma. Julián Zuraitza. Azpeitia. 1953-X11-26.

ZAMORRO-PINTTOK IRTENGO DIK.

TXOMIN-EK IRTENGO DIK. Constantino Seguro. Azpeitia.

MOZOLO-PINTO ETORRIKO ZAIK.

MOZOLO-PINTOK ARTUKO AU! Zerain-en esan oi zaio logureak buruzabuka, ta alare oeratu nai ez duan nexka-mutikoari.

OR DEK. OR DEK, PINITO OR DEK.

PINITO DU ORREK. Loak arrapatu duanean. Zerain. **Pinto**, beraz, **LOA** da, **HIPNOS**, el **SUEÑO** personificado.

ASPER EGINDA NEGOAN, ZE ASPER? ASPER ETA PINTTO ERE BAI. Don Pedro Etxeberria. Errezil. 1953. (Don Pedro apaiza).

29.- NESKAMEARI TREBEDEA esaten diote Naparralde batean. (Aita Zubiaga).

30.- ZERGATIK SAGARRA KENDU ETA PINUA ALDATU, GIZONA?

SAGARRAK EZ DAUKA GOGORIK. Azkune-azpikoa. Loiola. 1953.

31.- GAIXOATASUNAK AUSI AUNDIA EMAN DIO. Le ha quebrantado mucho. (Loiola. Azpeitia. Turbina-koak).

32.- GAUR SIESTEARI BARKATU EGIN BEAKO DIOZU. Dejar la siesta. Loiola.

33.- BAI, ORI LIXEAN OSO MAITTE IKUSTEN DUTE. Le quieren mucho. Lo ven con buenos ojos. Loiola. 1954.

34.- GAIZKI IRUDITUTA NEGON. Estaba equivocado... En un error. Loiola.

35.- NERE SEMEAK OSO KAZTUNAK DIRA. Son muy aplicados. Loiola.

36.-TXIRIKARTETIK BEGIRA ZEGOK. Celosía. Rejilla. Kanpaxa, Azpeitia.

37.- **Jaungoikoak bialtzen ditu TIKI-TAKAK dira oiek.** Golpes o pruebas. Loiola.

TTAKA-egiten zaio. Le dan ataques. Arizkun. Baztan. 1957.

38.- BAI, NESKA ORREK MUTIL ORRI ARGI EGITEN DIO. Le recibe con alegría. Con buen semblante. Le pone cada sonriente. Azpeitia.

39.- ARNASA BOTA DU. Entrar en calor un deportista. Ponerse de temple. Reaccionar. Azpeitia.

40.- TXOLOTEAN JOKATU. Jugar a canicas. (TXOLOTA = agujero). Elgoibar. PLOTTEAN JOKATU. Zerain. Gipuzkoa.

PLOT EGIN. Kanika edo intxaurra zuloan sartu. Zerain.

41.- IZERDI I LEN GAIA I OA DAGO ORI. Lo contrario de "IZERPERA". Loiola.

42.- BAI, ORREN DOOLA LANERAKOA IZAN DA. Su temperamento. Su inclinación. Anaia Egia-k. Loiola.

43.- GOIA ARRAPATU. EUTSI GOIARI. Descollar, prosperar. Azpeitia.

- 44.- (Egur) BURUZKIA ERRE DEGU. La parte gruesa entre el tronco y el arranque de las ramas. Azpeitia.
- 45.- EMAKUME MOZKOTE TORROPOTON BAT. Regordeta y bajucha. Mendaro.
- 46.- DENDA ORRETAN KONTURATZEKE BOSDUROKOA JORRATU DIDATE. Robar, Azkoitia.
- 47.- UMEAK BEREZ BEREZ JAINKOAREKIN ITZEGITEN DUTE. Sin artificio, espontáneamente.
- 48.- OKERRA SORTU. Producirse un siniestro.
UMEAK SU EGIN, ETA AIZEAK OKERRA SORTU.
AITA GURE BAT. BIDEAN OKERRIK SORTU EZ DAITEN. Para que no tengamos accidente en el camino. Azkoitiar txofer bati entzuna.
- 49.- AIZE ORI JARRI ZITZAIION BURUAN. Se le metió eso en la cabeza. Tema, temoso. Kandido Arrue. Azpeitia.
- 50.- EZ UR ETA EZ GATZ. Ni fu ni fa. Insustancial. Loiola. Katalangua.
- 51.- PENTSAMENTU LEGORRA DA ORI. Utopía. Sin contenido real. Zerain.
- 52.- Emendik aurrera EGUZKIAK EZ GAITU ASKO PENATUKO.** MOlestar. Legazpia.
- 53.- GALDU-GORDEAN JARTZEN GERANEAN.
GALDU-GORDEAN JOKTZEN DUGUNEAN. Mendaro. cuando jugamos a vida o muerte.
- 54.- AREK BEREARI ELTZEN DIO. Se aferra a lo suyo. Azpeitia.
- 55.- Orrek soiñuak ditu txarrak.** Tiene mala fama. Azpeitia.
- 55.- **Ezurrak askatzeraino nekatu.** Fatigarse muchísimo. Azpeitia.
- 56.- Ez Jesus eta ez amen.** Sin saber qué hacer. Azpeitia.
- 57.- Etxe orrek abea du.** Tiene algo congénito, hereditario. Oñatz. Azpeitia.
- 58.- Ni bakarrik nagusi, bestela muturrak ausi.** Dictador.
- 59.- Orrek artu du ganbarakoa!** Golpe en la cabeza. Azpeitia.
- 60.- Orrek ogei urte? Bai, zera. Buruko kalbiek ez dio kalterik egin-go, ogeitamar ere badauzka-ta.** Que se lo crea su abuela. A otro con ese cuento. Azpeitia.
- 62.- **Lurreko gauzek biotza asko eskatzen dute.** Forzar, atraer. Azkoitia.
- 62.- Lorik ezin ekarri.** No poder conciliar el sueño. Loiola.
- 63.- Bai, ortarako apaiñak gaude!** Buenos estamos. Lasao, Azpeitia.
- 64.- Txoritegiko aitzetan egon.** Estar en babia. "Txoritegi" Zeraingo aitz bat da.
- 65.- Etxe orretan baliakizun gutxikin gelditu dira.** Con pocos recursos. Azpeitia.
- 66.- Bideak an itzul-bildur aundia du.** Gran peligro de que vuelque (el carro). Zerain.

Agerretxo
Iñaki Goikoetxea S.J.

Oarra: Lan au BIA'k (Bizkaiko Idazleen Alkarteak) eraturako leiaketa batera aurkeztu zan. Gure eskerrak BIA'ri, bere baimenagaitik)

(Urrengo zenbakian jarraituko dau)